

הביאנלה הארצית לרישום | Dreamy Night

מציגים.ות: גבריאלה קליין, טליה ישראלי, רון חן, טמיר חן ורחל רבינוביץ'.

אוצרות: רעות ישעיהו, אברהם קריצמן

יום אחד חלם ג'ואנג דזה שהוא פרפר, מעופף לו בשמחה ובהנאה מפה לשם, משם לפה. בחלומו, הוא לא ידע שהוא ג'ואנג דזה. לפתע התעורר, והוא היה, ללא כל צל של ספק, ג'ואנג דזה. הוא חשב לעצמו: אינני יודע, האם אני ג'ואנג דזה שחלם שהוא פרפר? או שמא פרפר שחולם שהוא ג'ואנג דזה?

ג'ואנג דזה 221-476 לפנה"ס

התערוכה **ליל חלום - Dreamy Night** מציגה חמש סדרות של האמניות והאמנים גבריאלה קליין, טליה ישראלי, רון חן, טמיר חן ורחל רבינוביץ'. מחשבות על טשטוש הגבולות בין חלום למציאות הם אלו שהובילו אותנו בבחירה של הסדרות בתערוכה, אשר כל אחת בדרכה מכניסה את הצופה לתוך עולם מרחף, חלומי, מוכר אך מעט זר. עבודתה של גבריאלה קליין "החולמת הגדולה", דמות גדולה מהחיים, מתפרסת לאורך ולגובה קיר שלם, שלושה ואדישה למתרחש לידה, נראית במצב של הרהור, מחשבה עמוקה או שינה כמו משחררת מתוך תודעתה את שאר הסדרות המוצגות בתערוכה שהופכות להיות חלומותיה בהקיץ. כל אחת מהסדרות מציגה עבודות בעלות אופי פיגורטיבי, העסוק ביחסים שבין הפשטה ורפלקציה בטכניקות רישום שונות. חמשת הסדרות בתערוכה מציגות נקודות מבט שונות על מרחב תודעתי מהרהר שונה. בתוך כל סדרה, העבודות מהוות בהצטברותן הקשר המאפשר ניסוח מדויק יותר של כוונה ומפגש מעמיק ושלם עם גוף העבודות. הסדרה קובעת את המקצב של החלום והאופי שלו. כל סדרה היא חלום בפני עצמו, המורכב מפרגמנטים של רגעים המושכים את הצופה פנימה. הצטברותם נותנת מרקם ומהווה מקום להרחבה ולקונפליקטים פנימיים.

החולמת הגדולה של גבריאלה קליין היא עבודה גדולת מימדים המורכבת מחמישה גליונות נייר שיחדיו מרכיבים דמות שרועה במיטה על צידה ומכוסה סדינים. מבטה המהורהר ושם העבודה מכוונים אותנו אל מרחבי החלום והרפלקציה, שם הגוף והחומר מאבדים את משמעותם לטובת התודעה. תנוחת הדמות זזה

ל"בודהה השוכב" – פארינירוונה אשר נמצא בשלב האחרון של חייו הארציים, מתאר את רגע ההארה בקצה החיים – מצב מעבר ללא תנועה.

חלקי הגוף המגיחים דרך הסדינים או התכריכים – הרגליים והידיים מודגשים בגוונים חמים וכמו מייצבות ומקרקות את גופה המרחף של הדמות, מסמנות עבורנו שהיא בשר ודם, ערה ובחיים. חמשת חלקי העבודה מאפשרים את גודלו המונומנטלי של הרישום אך גם פיזית מחלקים אותה. לצד תחושת הריחוף, הדמות נהיית אפמרטית ונצחית, מבותרת ושלווה.

סדרת העבודות של תליה ישראלי **הרמוניות אלימות** מציגה אדפטציה רישומית לרפרודוקציות שחור לבן של נופים אותם צייר גוגין בזמן ולאחר שהותו בטהיטי. גוגן מהווה אבן דרך חשובה בייצוג האי כאוטופיה עבור האדם הלבן, שעבורו האי כולו על נופיו ותושביו מתמסרים בטוטאליות לעינוגו ולרצונו. גן העדן מציוריו של גוגין, תווך דרך רפרודוקציות רבות בגווני פקסימיליה של שחור ולבן. מרחבים מטופלים אלו שהושחרו והושטחו מהווים את נקודת ההתחלה בסדרה זו. ישראלי חותכת מתוכם את הדמויות, ובונה אותם מחדש בצמוד ל"מקור" כמקומות אנטיטזיים לגן עדן חומרי; העושר הרישומי והטכניקות המגוונות שמשמשות לבניית הדימוי אינן מגבשות פתיחות או עונג חומרי, אלא תגובה כמעט מישורית שמבהירה – זהו גן עדן שקרי – חד מימדי וחד כיווני.

דמויות עטופות באפלה מגיחות באור קלוש אל הצופה בסדרת עבודות הדיו של רון חן. **האביונים (Hobos)**, מסתובבים במרחב שומם, מחוסרי כל, הם מחפשים משהו.. תפקידם בגוף העבודה של חן הוא כשל השוטה השיקספירי, במובן שבו אותו "נווד", "הלך" הוא זה שמסוגל לנסח ולהגות אמיתות מול כוח. השוטה השיקספירי לא רק נותן את אמיתותיו אל הדמויות האחרות אלא הוא זה שמעבירן אל הקהל. הוא זה שחוצה את המסך אל המציאות. דמויותיו החשוכות מתוארות במצב קונטמפלטיבי, חלקן בתפילה, אחרות שולחות מבט נוגה אל תוך הריק. קונטרסט האור והצל מבקש להאיר את מצבם של ההובואים כמצב מתנבא – ככזה שמוכן לקבל אמת, מסר פנימי או חיצוני, אלוהי או אחר.

מימד הזמן מתעתע בעבודותיה של רחל רבינוביץ'. האופן הרך בו מגיח הדימוי מתוך העלטה מזכיר את החמקמקות שבין שינה לערות – המקום בו האור כבה והחלום מתחיל, תום הסיוט והבלחתו של היום. היעדר אור הוא אחד המאפיינים הבולטים בסדרת העבודות של רבינוביץ', המרחב הרישומי מלא בחשיכה, גם הצופה ממוקם בחשיכה, במקום בלתי נראה ולא נודע.

מהעבודות מגיחים אלמנטים מזוהים, דימויים ביתיים של טבע פנטסטי – דינוזאורים, עצים ועננות. אלו דימויים שמזמנת העלטה – "תרדמת התבונה מולידה מפלצות" אומר גויה, אל המקום שבו החשכה שוכנת מתפרצות המפלצות. מסורת ציורים "שחורים" קיימת לאורך תולדות הציור, היא לרוב מציגה מצבים של אלימות, חרדה, וסוד. תפקיד הבהות לייצר סביבה שתומכת בנושא, הדרמה מגובה בקונטרסט. הרישומים של רבינוביץ' אינם עוקבים אחר מסורת זו, כאן המאיים והחרדה נעדרים מהדימויים עצמם ונוכחים בין הקיום והכתמים. המקצב הרישומי וכיסויים של פרטים מייצרים עולם דינמי אך מרוכך. המקומות ה"כהים" אינם העמוקים ביותר ברישום, אלה מקומות שבהם למבט אין על מה לנוח, כאן המידע פסק והדמיון עם החשכה ממשיך.

רישומיו של טמיר חן הם תגובה למפגש יומיומי עם ציפורים שסיימו את חייהן, בהן הוא נתקל בדרכו לסטודיו או לבית. ובאבני יד – כלים פליאוליתיים שסותתו על ידי האדם הקדמון לפני כארבעים אלף שנה. רוך הגוף המת אל מול קושי הכלי נקשרים זה בזה בפעולת הרישום. מוות הוא חלק בלתי נפרד מהחיים,

הוא מסמן ומקבע את הקצה, את הסוף והן את האינסוף שיבוא אחריו. המפגש עם המוות בתוך חיינו מהווה תזכורת לסופיות ולשבריריות של חיינו. לצידו אנו מסתתים באבן מורשת חומרית שמטרתה לשרוד את העידנים כדי שנתקיים לנצח. הרישומים מתאפיינים בתנועת עפרון אינטנסיבית שמבקשת להפיח חיים מחדש בדבר המת. לייצר סינתזה בין האבן הנצחית מעשה ידי האדם ובין הציפור מלאת החופש שהמוות הוא סופה. תנועת היד ברישומים מטשטשת ומפרקת את הדימויים – כשם שלא ניתן לתפוס פרטים בחלום, היא מונעת מיקוד חד משמעי של העין. פעולת התרגום וההפשטה, משחררת את הציפור והאבן מהפיזיות הנוכחית שלהם ומקבעת אותם בתנועה שלא פוסקת, מחול רישומי בו הציפור משילה את זמניותה, והאבן את הקיבעון החומרי שלה.